

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4217/2021
26.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Велибор Пејчић, адвокат из ..., против тужене Дирекције за управљање одузетом имовином из Београда, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3390/20 од 24.06.2020. године, у седници одржаној 26.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3390/20 од 24.06.2020. године, у преиначујућем делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду штете за услуге сервисирања.

У осталом делу ревизија тужиоца се **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољена, а захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка се **ОДБИЈА**, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1361/18 од 03.12.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете на путничком возилу „Renault ...“, са регистарским ознакама ..., година производње 2011, исплати: на име штете у виду умањења вредности возила за период док је возило било одузето, од 11.02.2014. године до 02.08.2017. године, износ од 31.981,45 динара са законском затезном каматом почев од 03.12.2019. године као дана пресуђења до исплате; на име штете на возилу у виду услуге сервисирања возила у износу од 21.467,34 динара са законском затезном каматом од 02.08.2017. године као дана настанка штете до исплате; на име штете на возилу у виду услуге санирања лимаријских оштећења на возилу, у износу од 281.767,36 динара са законском затезном каматом од 03.12.2019. године као дана пресуђења до исплате и на име издавања нове саобраћајне дозволе и регистарских таблица износ од 3.504,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.08.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете на путничком возилу „Renault ...“, са регистарским ознакама ..., исплати: на име штете у виду новчане вредности „вињете“ износ од 8.383,90 динара; на име штете у виду

умањене вредности возила за период док је возило било одузето од 11.02.2014. године до 02.08.2017. године, преко досуђеног износа од 31.981,45 динара, а до траженог износа од 1.045.767,37 динара са законском затезном каматом на наведени износ почев од 02.08.2017. године, као и законску затезну камату на досуђени износ од 31.981,45 динара за период од 02.08.2017. године до 03.12.2019. године; на име штете на возилу у виду трошкова регистрације возила, преко досуђеног износа за издавање саобраћајне дозволе и нових таблица од 3.504,00 динара до траженог износа од 29.395,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.08.2017. године до исплате; на име штете на возилу у виду услуге дијагностике возила ради његовог сервисирања, износ од 2.074,85 динара са законском затезном каматом од 02.08.2017. године до исплате и на име штете на возилу у виду услуге куповине, замене, балансирања четири зимске гуме, замене волана, „егр“ вентила и ручице мењача, износ од 118.026,29 динара, све са законском затезном каматом почев од 02.08.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 86.616,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда Београду Гж 3390/20 од 24.06.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке алинеја 2, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену да тужиоцу на име накнаде штете у виду услуге сервисирања возила исплати износ од 21.467,34 динара, са законском затезном каматом од 02.08.2017. године, као дана настанка штете до исплате, док се у преосталом делу став први изреке потврђује, а жалба тужене одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете у виду новчане вредности „вињете“, исплати износ од 8.383,90 динара са законском затезном каматом од 03.12.2019. године, као дана пресуђења па до исплате, као и да му на име услуге дијагностиковања стања возила, ради његовог сервисирања, исплати износ од 2.074,85 динара са законском затезном каматом од 04.08.2017. године до исплате, док је у преосталом делу став други изреке првостепене пресуде потврђен, а жалба тужиоца одбијена као неоснована. Ставом трећим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом четвртим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, на одбијајући део, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, које су учињене у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично неоснована, а делимично недозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити има других битних повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, у кривичном поступку због злоупотребе службеног положаја вођеном против тужиоцеве супруге ББ, решењем Вишег суда у Београду од 19.02.2014. године, а на основу Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 32/2013), од тужиоца је привремено одузето путничко возило марке „Renault ...“. По одустанку Вишег јавног тужилаштва од кривичног гоњења тужиоцеве супруге, наведено возило је на основу решења Вишег суда у Београду од 29.06.2017. године, враћено тужиоцу. Приликом одузимања возила сачињена је потврда 11.02.2014. године, у којој је констатовано, између осталог, да на возилу нема видљивих оштећења, а у записнику о примопредаји возила (приликом враћања) издатом од стране тужене од 02.08.2017. године, констатована су бројна оштећења на возилу. Тужилац у овом спору потражује накнаду материјалне штете по више основа, а висина потраживања за сваки од њих утврђена је на основу налаза и мишљења судских вештака.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су делимично усвојили тужбени захтев и досудили накнаду штете у висини према налазу вештака, за умањење вредности возила, трошкове санирања оштећења лимарије, издавање нове саобраћајне дозволе и регистарских таблица, новчану вредност вињете и услуге дијагностике. У делу тужбеног захтева за трошкове сервисирања возила другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, сматрајући да не постоји одговорност тужене за накнаду наведене материјалне штете, док је у осталом одбијајућем делу потврдио првостепену пресуду.

По схватању овог суда, разлози другостепеног суда у побијаном преиначеном делу одлуке којим је одбијен тужбени захтев, засновани су на правилној примени материјалног права.

Према члану 18. став 1. Закона о облигационим односима, страна у облигационом односу дужна је да у извршавању своје обавезе поступа са пажњом која се у правном промету захтева у одговарајућој врсти облигационих односа (пажња доброг привредника, односно пажња доброг домаћина), а по члану 172. став 1. истог закона, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Да би тужилац имао право на накнаду штете потребно је да је штета настала као последица противправности, односно незаконитог или неправилног рада што значи да би оштећени остварио право на накнаду штете од правног лица по правилима о одговорности за другог, у обавези је да докаже поред општих услова за грађанско-правну одговорност (узрочна веза и штета), да је штета причињена незаконитим односно неправилним радом органа правног лица у вршењу његових функција. У конкретном случају, правилан је закључак другостепеног суда да трошак тзв. малог сервиса представља реални годишњи издатак независан од начина коришћења возила – домаћинског или недомашинског, а који би сваки брижљиви власник возила био обавезан да измири, те да због тога тужиоцу не припада накнада штете на име услуге сервисирања. Наиме, за наведену врсту штете нема узрочно-последичне везе са поступањем органа тужене, па тако нема ни места примени одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, у вези члана 49. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. У том смислу неосновани су и наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Тужена, супротно ревизијским наводима, у конкретном случају одговара само за штету на возилу која је последица непажљивог и неадекватног чувања возила, и то по стопи која је већа од редовне амортизације, јер би редовна амортизација (у коју спада и тзв. мали сервис) свакако настала и у редовним околностима, да је возило било у државини тужиоца, а према свим утврђеним чињеницама и околностима конкретног случаја.

Осталим наводима ревизије се оспорава утврђено чињенично стање, а што није дозвољен ревизијски разлог према одредби члана 407. став 2. ЗПП, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у преосталом (потврђујућем) делу, применом чл. 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде материјалне штете поднета је 02.02.2018. године, вредност побијаног дела правноснажне пресуде је 1.157.703,21 динара, што према средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе не представља динарску противвредност већу од 40.000 евра.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија недозвољена, па је на основу члана 413. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер по овом правном леку тужилац није ни успео.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**